

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419203224
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8419203224.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne: S. H., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Q. XX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 1.240 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 16.04.2021, č. k. 4Csp/114/2019-64, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:
  - I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyňi 1240 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
  - II. Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov konania.
- III. Platobný rozkaz Okresného súdu Kežmarok zo dňa 06.12.2019 č.k. 4Csp 114/2019-23 z r u š u j e .
2. Citoval ustanovenie § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 5 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.
3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania prijal záver, že zákonné predpoklady pre vznik práva žalobkyne ako spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie proti žalovanej podľa cit. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa sú splnené, a že žalobkyňa sa tohto práva domáha na základe opakovaného úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi proti žalovanej na súde. Z exekučného spisu tamojšieho súdu sp.zn. 2Er 785/2009 zistil, že žalobkyňa ako povinná sa úspešne bránila na súde voči exekúcii vedenej žalovanou proti nej pre vymoženie sumy 1.622,49 eura s príslušenstvom, trov konania 329,66 eura a trov exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s., zo dňa 12.05.2009 sp.zn. SR 12671/08, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanej 1.622,52 eura spolu s 0,25% úrokmi z omeškania denne zo sumy 1.298,55 eura od 30.08.2008 do zaplatenia a náhradu trov konania 329,65 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňa si taktiež úspešne uplatnila voči žalovanej porušenie práva a povinnosti ustanovených Občianskym zákonníkom a Zákonom o spotrebiteľských úveroch a to v konaní sp. zn. 8Csp/302/2017, v ktorom sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia 2.483,75 eura s prísl. titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Základ žaloby oprela

o zmluvy o úvere uzavreté so žalovanou, a to zmluvu č. XXXXXXXX zo dňa 20.09.2007 a zmluvu č. XXXXXXXX zo dňa 22.02.2008 s tvrdením, že v oboch zmluvách, ktoré majú charakter zmlúv o spotrebiteľskom úvere, boli dojednané neprijateľné zmluvné podmienky. Obe zmluvy tiež neobsahujú všetky náležitosti vyžadované v tom čase účinným Zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to údaje o úrokovej sadzbe, o ročnej percentuálnej miere nákladov na úver (ďalej len „RPMN“) a o dobe termínu splatnosti úveru, v dôsledku čoho žalovaná nemá nárok na úroky a poplatky dohodnuté v zmluvách. S tvrdením, že na obe zmluvy zaplatila o 2.483,75 eura viac, ako boli istiny poskytnutých úverov, žalobou sa s poukazom na § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka domáhala na žalovanej titulom vydania bezdôvodného obohatenia zaplataenia tejto sumy spolu s jej prísl. O žalobe rozhodol Okresný súd Kežmarok rozsudkom zo dňa 02.11.2018 č.k. 8Csp 302/2017-73 tak, že žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia 2.483,75 eura. Vzhľadom na uvedené právoplatné rozhodnutia súdu v danej veci je plne dôvodný záver, že žalobkyni na základe opakovaného úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ ide o výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na uvedenú ujmu, ktorú žalobkyňa v danej veci musela cca 10 rokov strpieť na strane jednej, a dlhoročné protiprávne a úmyselné konanie žalovaného, na ktoré doterajšie rozhodnutia nemajú preventívny a odradzujúci účinok na strane druhej, žalobkyňou požadované finančné zadosťučinenie vo výške 1.240 eur považoval za primerané.

4. O trovách strán súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Konštatoval, že síce žalobkyňa bola v spore úspešná v celom rozsahu, a preto jej prislúcha voči žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú, vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Mal za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti tykajúcej sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným. Mal za to, že opakované sankcionovanie by bolo vzhľadom na predchádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek dôvodu. Žiadal, aby súd pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného práva posudzoval aj to, že žalobkyňa v rámci kontraktačného procesu konala ľahostajne, keď svojím podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy s obsahom zmluvy. Za spornú považoval aj výšku požadovanej úhrady primeraného finančného zadosťučinenia, keď žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané. Domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňou nie je adekvátne okolnostiam a nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyňa uviedla, že nenastal jediný dôvod na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a žalovaný v odvolaní poukázal len na dôvody, ktoré nemôžu mať za následok zrušenie rozhodnutia. Vo vzťahu k namietanému právnomu posúdeniu veci uviedla, že z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 350/2007 Z. z. ochrane spotrebiteľa nepochybne vyplýva, že žalobkyni postačuje preukázanie úspešného uplatnenia práva, čo žalobkyňa aj v návrhu na začatie konania aj urobila a predložila súdu nevyhnutné dôkazy. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia je žalobkyňa toho názoru, že primerane povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma, ktorej zaplataenia sa žalovaný bezdôvodne domáhal v základnom konaní, a ktorá tak zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu, odradiac dodávateľa od poručenia práv spotrebiteľov. Navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v plnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

10. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

11. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

12. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

13. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že vo veci sp. zn. 8Csp/302/2017 Okresného súdu Kežmarok sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému POHOTOVOSŤ s.r.o. vydania

bezdôvodného obohatenia vo výške 2.483,75 eura s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodnila tým, že poskytnuté úvery zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 20.09.2007 a zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.02.2008 sú bezúročne a bezpoplatkové pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere (údaj o úrokovej sadzbe, o RPMN). Vykonanými platbami v prospech žalovaného preplatila sumu istiny poskytnutého úveru, na ktorú má žalovaný len nárok v dôsledku porušenia ustanovení zákona č. 256/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Vo vzťahu k uplatnenému žalobnému nároku mala žalobkyňa v konaní plný úspech, keď Okresný súd Kežmarok rozsudkom pre zmeškanie č.k. 8Cp/302/2017-73 zo dňa 02.11.2018 zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.483,75 s príslušenstvom. Rozsudok sa stal právoplatný dňa 28.11.2018. Obdobne mala žalobkyňa ako povinná úspech v exekučnom konaní Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2Er/785/2009 voči exekúcii vedenej proti nej pre vymoženie sumy 1.622,49 eura s príslušenstvom, trov konania 329,66 eur a trov exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou a.s., zo dňa 12.05.2009 sp.zn. SR 12671/08, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému 1.622,52 eura spolu s 0,25% úrokmi z omeškania denne zo sumy 1.298,55 eura od 30.08.2008 do zaplatenia a náradu trov konania 329,65 eura, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd Kežmarok ako exekučný súd vyhlásil uznesením č.k. 2Er/785/2009-47 zo dňa 28.03.2014 exekúciu za neprípustnú a zastavil ju z dôvodu existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v úverovej zmluve, od ktorej rozhodcovský súd odvodzoval právomoc na prejednanie veci v rozhodcovskom konaní. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 8CoE/107/2014-125 zo dňa 13.11.2014.

14. V prípade žalovaného, ako to vyplýva z vyššie uvedených právoplatne ukončených vecí 4Csp/54/2018 resp. 2Er/785/2009 Okresného súdu Kežmarok, s ktorým sa súd prvej inštancie oboznámil aj v tomto konaní, išlo o závažné porušenie práv a povinností zameraných na ochranu spotrebiteľa, keď úverové zmluvy zo dňa 20.09.2007 resp. 22.02.2008 v rozpore so zákonom neobsahovali podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (údaje o úrokovej sadzbe, RPMN) a voči žalobkyni bolo vedené exekučné konanie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, vydaným rozhodcovským súdom, ktorého právomoc založila neprijateľná zmluvná podmienka - rozhodcovská doložka. Na podklade takejto neplatnej rozhodcovskej doložky nemohol rozhodcovský súd vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý by bol spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie voči žalobkyni.

15. Právoplatným ukončením konania vo veci 4Csp/54/2018 resp. 2Er/785/2009 Okresného súdu Kežmarok bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Žaloba o primerané finančné zadostučinenie bola podaná dňa 14.11.2019.

16. Pokiaľ ide o výšku priznaného primeraného finančného zadostučinenia, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v bodoch 33. a 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z rozhodovacej praxe sudov SR jednoznačne vyplýva, že pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadostučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov, resp. neprijateľných zmluvných podmienok týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv.

17. Základom pre určenie sumy peňažného zadostučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadostučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadostučinenia 1.240 eur je vzhľadom na dlhoročne úmyselne konanie žalovanej postačujúca. Odvolací súd je toho názoru, že takéto finančné zadostučinenie vo výške 1.240 eur, ako polovica sumy, o ktorú sa chcel žalovaný vo vzťahu k žalobkyni bezdôvodne obohatiť, keby žalobkyňa neuplatnila svoje spotrebiteľské práva na

súde nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

18. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel (tak v prípade nároku i výšky), odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

19. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).